

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Oboer/10/2023
Identifikačné číslo spisu:	7696899963
Dátum vydania rozhodnutia:	09.07.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Hullová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:7696899963.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Hullovej a členiek senátu JUDr. Miroslavy Janečkovej a JUDr. Eriky Čanádyovej, v exekučnej veci oprávnenej Majetkový Holding, a.s., Bratislava, Staromestská 3, IČO: 35 823 364, zastúpenej advokátom Mgr. Martinom Babčaníkom, Miloslavov, Oravská ulica 1348/8, proti povinnej F. O., narodenej XX. V. XXXX, E. XXX, zastúpenej advokátkou JUDr. Ivetou Rajtákovou, Košice, Štúrova 20, o vymoženie 27 012,53 eura s príslušenstvom, o dovolaní povinnej proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach č. k. 7CoE/5/2023-434 z 10. mája 2023, takto

rozhodol:

I. Dovolanie o d m i e t a.

II. Oprávnená má voči povinnej nárok na náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Spišská Nová Ves (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „exekučný súd“) uznesením č. k. 7Er/809/1996-349 zo 17. októbra 2022 v spojení s opravným uznesením z 3. novembra 2022 vyhlásil exekúciu za neprípustnú v časti istiny vo výške 17 617,62 eura a exekúciu v tejto časti zastavil (výrok I.) a súčasne zastavil aj konanie o schválenie rozvrhu výtlačku z dražby nehnuteľností konanej dňa 9. apríla 1999 súdnym exekútorom JUDr. Jozefom Švábom (výrok II.). Na odvolanie oprávnenej a povinnej Krajský súd v Košiciach (ďalej aj „odvolací súd“) uznesením č. k. 7CoE/5/2023-434 z 10. mája 2023 uznesenie súdu prvej inštancie v znení vydaného opravného uznesenia potvrdil ako vecne správne podľa § 387 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) a účastníckam konania nepriznal náhradu trov dovolacieho konania, keďže oprávnená ani povinná neboli v odvolacom konaní úspešné (§ 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP).

2. V odôvodnení rozhodnutia odvolací súd poukázal na to, že v predmetnom exekučnom konaní došlo k schváleniu príklepu udeleného na dražbe nehnuteľností súdom podľa § 148 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení účinnom do 31. marca 2017 (ďalej len „Exekučný poriadok“). Následne ešte pôvodný súdny exekútor (JUDr. Jozef Šváb) vykonal rozvrhové pojednávanie, na ktorom bol rozvrhnutý výtlačok z dražby nehnuteľností, o čom spísal dňa 4. októbra

2006 zápisnicu a tento rozvrh výťažku predložil exekučnému súdu na schválenie. Ešte pred schválením rozvrhu výťažku došlo k zmene súdneho exekútora, pričom pôvodný exekútor bol bezúspešne vyzývaný, aby finančné prostriedky podliehajúce rozvrhu výťažku z dražby previedol na účet aktuálneho exekútora. Keďže zo strany pôvodného exekútora došlo k sprenevere týchto finančných prostriedkov, podľa názoru odvolacieho súdu nastal stav, kedy nie je možné vykonať rozvrh neexistujúceho výťažku z dražby. Ak by aj exekučný súd rozhodol o rozvrhu výťažku, k naplneniu súdneho rozhodnutia by nemohlo prísť pre neexistenciu finančných prostriedkov získaných z dražby, keďže aktuálny exekútor nedisponuje s týmto výťažkom a nie je v jeho možnostiach splniť povinnosť vyplývajúcu z § 165 ods. 1 Exekučného poriadku (do 7 dní poukázať oprávneným osobám prikázané sumy). Iba v prípade, ak by sa finančné prostriedky nachádzali na účte aktuálne konajúceho súdneho exekútora, by bolo právne významné posúdenie prípadného nesprávneho postupu súdu prvej inštancie, ktorý exekúciu zastavil v časti, ktorú si oprávnená úspešne vymohla ako náhradu škody za nezákonný postup pôvodného súdneho exekútora v samostatnom súdnom konaní. K námietke oprávnenej, že hoci bola v dovolacom konaní o náhradu škody spôsobenej výkonom verejnej moci úspešná, žalovaná Slovenská republika si doposiaľ svoju platobnú povinnosť voči nej nesplnila, a teda nemožno konštatovať, že došlo k čiastočnému uspokojeniu vymáhanej pohľadávky, odvolací súd poznamenal, že oprávnenej bola priznaná náhrada škody právoplatným a vykonateľným rozhodnutím súdu, ktoré (v prípade, že nedôjde k dobrovoľnému plneniu) predstavuje spôsobilý exekučný titul. Vzhľadom na uvedené mal odvolací súd za to, že odvolanie oprávnenej nie je dôvodné.

3. K odvolacím námietkam povinnej, ktorá tvrdila, že došlo k zastaveniu predmetnej exekúcie ex lege v zmysle ustanovení zákona č. 233/2019 Z. z. o ukončení niektorých exekučných konaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 233/2019 Z. z.“), odvolací súd uviedol, že podľa § 4 ods. 2 písm. g) citovaného zákona rozhodná doba na posúdenie splnenia podmienok pre zastavenie starej exekúcie neuplynie skôr ako 12 mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia súdu, ak súd ku dňu, keď sa má stará exekúcia zastaviť, rozhoduje o schválení rozvrhu výťažku. Podľa názoru odvolacieho súdu v posudzovanom prípade síce ide o starú exekúciu (§ 1 ods. 2 zákona č. 233/2019 Z. z.), avšak došlo k predĺženiu uplynutia rozhodnej doby v zmysle § 4 ods. 2 zákona č. 233/2019 Z. z. Odvolanie povinnej nie je dôvodné, keďže je zrejmé, že v čase, keď sa mala stará exekúcia zastaviť, exekučný súd rozhodoval o schválení rozvrhu výťažku.

4. Proti uzneseniu odvolacieho súdu podala povinná (ďalej aj „dovolateľka“) v zákonom stanovenej lehote dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodzovala z ustanovenia § 420 písm. f) CSP tvrdiac, že odvolací súd jej svojím nesprávnym úradným postupom znemožnil uskutočňovať jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Uvedený nesprávny procesný postup videla dovolateľka v tom, že rozhodnutia súdov oboch inštancií boli vydané v už zastavenej exekúcii a v tejto súvislosti poukázala na príslušné ustanovenia zákona č. 233/2019 Z. z., z ktorých vyplýva, že proti nej vedená exekúcia je starou exekúciou, ktorá sa zo zákona zastavila dňa 1. januára 2020. Zdôraznila, že odvolací súd (reagujúc na námietky oprávnenej) jednoznačne skonštatoval, že nastal stav, kedy nie je možné vykonať rozvrh neexistujúceho výťažku. Takýto stav však nepochybne existoval, resp. exekučný súd sa o ňom dozvedel už v roku 2011. Stav neexistencie finančných prostriedkov - výťažku z dražby teda nenastal po 1. januári 2020, ani 12 mesiacov pred 1. januárom 2020, a preto sa na neho nemôže vzťahovať ustanovenie § 4 ods. 2 písm. g) zákona č. 233/2019 Z. z. Podľa názoru dovolateľky je zrejmé, že súd prvej inštancie od roku 2011 až do vydania uznesenia, ktoré je predmetom dovolania, nevyvinul žiadnu aktivitu k pokračovaniu v exekučnom konaní a nevykonával žiadne procesné úkony, ktorými by relevantným spôsobom reagoval na situáciu sprenevery finančných prostriedkov pôvodným súdnym exekútorom. Aj Ústavný súd Slovenskej republiky svojím nálezom sp. zn. I. ÚS 346/2012 z 27. septembra 2022 rozhodol o porušení základných práv sťažovateľky (povinnnej), a to tak práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Stav, ktorý konštatoval aj odvolací súd (neexistujúci výťažok z dražby, ktorý bol exekučnému súdu známy najmenej 8 rokov od nadobudnutia účinnosti zákona č. 233/2019 Z. z.) podľa názoru dovolateľky nemôže brániť nastúpeniu účinkov zákona č. 233/2019 Z. z. vo vzťahu k predmetnej exekúcii, t. j. k jej zastaveniu dňom 1. januára 2020. Opačný postup, ktorý si osvojili súdy oboch inštancií, znamená, že povinnej sa v

dôsledku svojvôle exekučného súdu odoprel účinok citovaného zákona. Vzhľadom na uvedené dovolateľka navrhla, aby dovolací súd rozhodnutia súdov oboch inštancií zrušil a povinnej priznal náhradu trov dovolacieho konania.

5. K dovolaniu povinnej sa vyjadrila oprávnená, ktorá navrhla dovolanie ako neprípustné odmietnuť a oprávnenej priznať náhradu trov dovolacieho konania.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „Najvyšší súd SR“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka exekučného konania (povinná), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená v súlade s ustanovením § 429 ods. 1 CSP, po preskúmaní veci bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP a contrario) dospel k záveru, že dovolanie je potrebné odmietnuť, pretože smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné.

7. Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

8. Podľa § 202 ods. 4 Exekučného poriadku v znení účinnom od 1. apríla 2017, dovolanie ani dovolanie generálneho prokurátora proti uzneseniu vydanému v exekučnom konaní nie je prípustné.

9. Zo spisu vyplýva, že predmetné exekučné konanie sa začalo 7. novembra 1996, doručením návrhu oprávnenej na vykonanie exekúcie (pôvodnému) súdnemu exekútorovi JUDr. Jozefovi Švábovi. Dňa 1. apríla 2017 nadobudla účinnosť novela Exekučného poriadku, vykonaná zákonom č. 2/2017 Z. z., ktorá modifikovala spôsobilý predmet dovolania (ako jednej z objektívnych podmienok jeho prípustnosti) tak, že vylúčila prípustnosť dovolania proti uzneseniam vydaným v exekučnom konaní. V prechodných ustanoveniach (k úpravám účinným od 1. apríla 2017) síce stanovila, že ak § 243i až § 243k neustanovujú inak, exekučné konania začaté pred 1. aprílom 2017 sa dokončia podľa predpisov účinných do 31. marca 2017 (§ 243h ods. 1), avšak vo vzťahu k opravným konaniam, a teda ani k dovolaciemu konaniu, uvedená novela Exekučného poriadku neurčila žiadne pravidlo. Je preto potrebné vychádzať z princípu jej okamžitej aplikability aj na konania začaté pred 1. aprílom 2017. K rovnakému záveru dospel Najvyšší súd SR v rozhodnutiach sp. zn. 3ECdo/16/2017, 3ECdo/26/2017, 3ECdo/27/2017, 4ECdo/23/2017, 5ECdo/10/2017, 7ECdo/3/2017, 8ECdo/17/2017, 5ECdo/2/2018, pričom Ústavný súd Slovenskej republiky uvedený záver vo svojich rozhodnutiach opakovane vyhodnotil ako ústavne konformný (napr. II. ÚS 185/2018, III. ÚS 276/2018, I. ÚS 281/2018, I. ÚS 259/2018).

10. V preskúmvanej veci je z obsahu spisu zrejmé, že dovolacie konanie bolo začaté podaním dovolania dňa 24. júla 2023, teda za účinnosti novej právnej úpravy, zavedenej novelou Exekučného poriadku vykonanou zákonom č. 2/2017 Z. z. Ak by sa prípustnosť dovolania posudzovala výlučne len podľa nej a podľa okamihu začatia dovolacieho konania, bolo by dovolanie bez ďalšieho neprípustné. Avšak vzhľadom na povinnosť ústavne konformného výkladu, a teda vzhľadom na rešpektovanie ústavných princípov dôvery v platné právo a legitímneho očakávania, ako aj dôvery v správnosť aktov orgánov verejnej moci, vrátane v nich obsiahnutého poučenia o možnosti opravných prostriedkov, dovolací súd pri riešení tejto otázky považoval za správne, aby sa prípustnosť dovolania posudzovala podľa právnej úpravy platnej v čase vydania dovolaním napadnutého rozhodnutia (porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6ECdo/15/2017 z 27. septembra 2017, ktoré bolo publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 2/2018 pod poradovým číslom 24).

11. Zo spisu vyplýva, že aj rozhodnutie odvolacieho súdu bolo v rámci exekučného konania vydané už za účinnosti novej právnej úpravy dňa 10. mája 2023. S poukazom na uvedené bolo preto na predmetné dovolacie konanie potrebné aplikovať právnu úpravu Exekučného poriadku v znení účinnom od 1. apríla 2017, ktorá prípustnosť dovolania proti uzneseniu vydanému v exekučnom konaní vylúčila. Dovolanie povinnej proti uzneseniu, ktorým odvolací súd potvrdil uznesenie exekučného súdu v znení vydaného opravného uznesenia, je teda bez ďalšieho procesne neprípustné.

12. Dovolací súd so zreteľom na vyššie uvedené, dovolanie povinnej podľa § 447 písm. c) CSP ako neprípustné odmietol bez toho, aby sa zaoberal dôvodnosťou podaného dovolania.

13. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

14. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.